

Podziękowania. Autorzy są wdzięczni Prof. N. N. Tsvelevovi za potwierdzenie oznaczenia okazów zielnikowych gatunku oraz informację o jego występowaniu w Rosji.

Summary. New localities of *Glyceria striata* (Poaceae) in Poland. A new localities of *Glyceria striata* (Lam.) A. S. Hitchc., very rare athropophyte, were found in the Białowieża National Park (north-eastern Poland) – ATPOL grid square GC55. Small populations grow in *Circaeo-Alnetum* association.

LITERATURA

- BABCZYŃSKA-SENDEK B. & SENDEK A. 1989. *Glyceria striata* (Lam.) Hitchcock – nowy gatunek we florze Polski. – *Fragm. Flor. Gebot.* **34**(1–2): 75–80.
- GLEASON H. A. 1974. The new Britton and Brown Illustrated flora of the northeastern United States and adjacent Canada. **1**. ss. 482. Hafner Press, New York.
- HOLUB J. 1980. *Glyceria* R. Br. – W: T. G. TUTIN, V. H. HEYWOOD, N. A. BURGESS, D. M. MOORE, D. H. VALENTINE, S. M. WALTERS & D. A. WEBB (red.), *Flora europaea*. **5**. *Alismataceae* to *Orchidaceae*, ss. 179–181. Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- HULTÉN E. 1968. *Flora of Alaska and neighboring territories*. ss. 1008. Stanford Univ. Press, Stanford, California.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 1995. Vascular plants of Poland – a checklist. – *Polish Bot. Stud. Guideb. Ser.* **15**: 1–303.
- MIZIANTY M. 1999. The *Agropyron-Elymus* complex (*Poaceae*) in Poland: the genus *Agropyron*. – *Fragm. For. Geobot. Suppl.* **7**: 47–57.
- RUTKOWSKI L. 1998. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej. ss. 812. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. ss. 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- LUDWIK FREY, *Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk, ul. Lubicz 46, PL-31-512 Kraków, Polska, e-mail: L.Frey@ib-pan.krakow.pl*; ALEKSANDER W. SOKOŁOWSKI, *Zakład Lasów Naturalnych, Instytut Badawczy Leśnictwa, PL-17-230 Białowieża, Polska, e-mail: asokolow@las.ibl.bialowieza.pl*.

Przyjęto do druku: 10.01.2002 r.

Stanowisko *Botrychium multifidum* (Ophioglossaceae) w Górznińsko-Lidzbarskim Parku Krajobrazowym

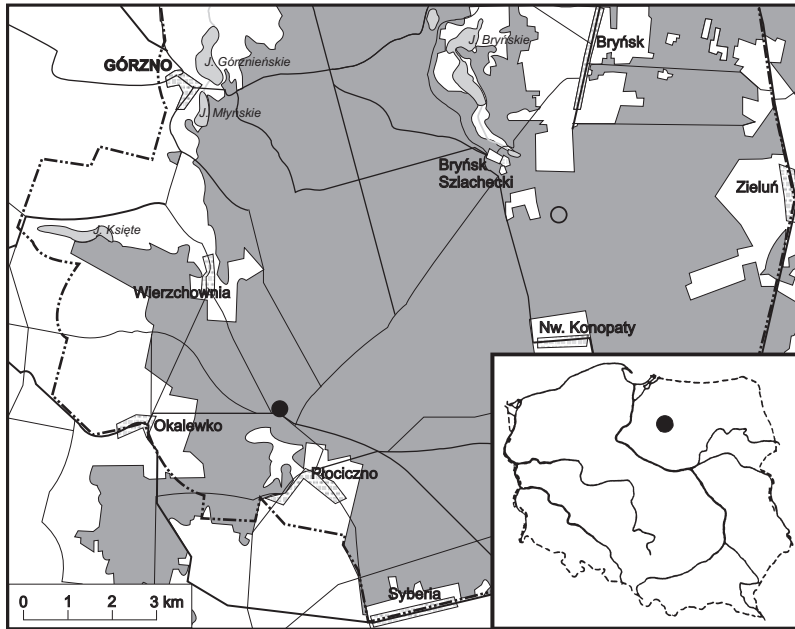
Botrychium multifidum (S. G. Gmel.) Rupr. [= *B. matricariae* Spreng.] (Podejźrzon ruto-listny) jest taksonem o borealno-kontynentalno-cyrkumpolarnym typie zasięgu (OBERDORFER 1994). Stanowiska jego rozproszone są na terenie całej Polski, głównie jednak na wschodzie i południu kraju (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). Znajduje się na krajowych i regionalnych listach roślin rzadkich i zagrożonych (JASIEWICZ 1981; BRÓŻ 1990; ZARZYCKI & SZELĄG 1992; ŻUKOWSKI & JACKOWIAK 1995; FABISZEWSKI & KWIATKOWSKI 1997;

RUTKOWSKI 1997). Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 11 września 2001 r. jest objęty ścisłą ochroną prawną. Gatunek preferuje siedliska stosunkowo żyzne i dobrze naświetlone, m.in. trawiaste skraje lasów (CZUBIŃSKI 1948; TRACZYK 1967; OBERDORFER 1994).

Nowe stanowisko *Botrychium multifidum* zostało stwierdzone we wschodniej części Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, w granicach Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego. Znajduje się ono w pobliżu Beśnicy (kwadrat ATPOL DC27), na północ od wsi Płociczno (Ryc. 1). Gatunek odnaleziono na szerokim poboczu piaszczystej drogi, przy ok. 40-letnim borze mieszonym (oddz. 40a, nadl. i obręb Skrwilno), w zbiorowisku oszyjkowym z *Rubus plicatus*. Skład zbiorowiska przedstawiono poniżej:

Zdj. 8. Beśnica, 12.08.2000, pow. zdj. 30 m², pokrycie warstwy b – 20%, warstwy c – 45%, warstwy d – 70%, liczba gatunków: 35.

Rubion plicati, Rubo-Franguletales, Rhamno-Prunetea: *Rubus plicatus* b 1, c 3, *Frangula alnus* b +, *Pyrus pyraster* c 1, *Populus tremula* c +; **Epilobietea angustifolii:** *Fragaria vesca* 2, *Calamagrostis epigejos* 1, *Rubus idaeus* c +; **Molinio-Arrhenatheretea:** *Rumex acetosa* 1, *Knautia arvensis* 1, *Poa subcaerulea* +, *Carex hirta* +, *Agrostis gigantea* +, *Achillea millefolium* +; **Nardo-Callunetea:** *Viola canina* 1, *Agrostis capillaris* 1, *Hieracium pilosella* +, *Veronica officinalis* +; **Koelerio-Corynephoretea:** *Rumex acetosella* +, *Cerastium arvense* +; **Inne:** *Betula pendula* b 2, *Prunus serotina* b 2, *Sorbus aucuparia* b 1, *Botrychium multifidum* 1, *Anthoxanthum odoratum* 1, *Deschampsia flexuosa* 1, *Silene*

----- granica Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego

Ryc. 1. Stanowiska *Botrychium multifidum* (S. G. Gmel.) Rupr. w południowej części Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego. ● – nowe stanowisko, ○ – stanowisko nie potwierdzone.

Fig. 1. Localities of *Botrychium multifidum* (S. G. Gmel.) Rupr. in the southern part of Górzno-Lidzbarsk Landscape Park. ● – new locality, ○ – locality not confirmed.

vulgaris 1, *Galium verum* 1, *Elymus repens* 1, *Malus sylvestris* c +, *Pimpinella saxifraga* +, *Rhytidia-delpheus squarrosus* d 3, *Pleurozium schreberi* d 2, *Plagiomnium elatum* d 2, *Pseudoscleropodium purum* d 1, *Eurhynchium schleicheri* d +.

W 2000 r. stwierdzono 14 osobników, z których 4 posiadały wykształconą zarodnio-nośną część liścia. Najbardziej dorodny osobnik miał ok. 20 cm wysokości. Populacja gatunku wykazuje fluktuacje liczebności, w roku 2001 zaobserwowano zaledwie połowę okazów. Warto nadmienić, że nie udało się potwierdzić drugiego stanowiska *Botrychium multifidum* z terenu Parku, notowanego przez CZUBIŃSKIEGO (1948).

Summary. A locality of *Botrychium multifidum* (Ophioglossaceae) in the Górzno-Lidzbark Landscape Park. A new locality of *Botrychium multifidum* (S. G. Gmel.) Rupr. was found in the Górzno-Lidzbark Landscape Park (Chełmno-Dobrzyń Lakeland, NE Poland). This species is growing on the forest roadside by pine-oak mixed forest, in *Rubus plicatus* community.

LITERATURA

- BRÓZ E. 1990. Lista wymierających i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych Krainy Świętokrzyskiej. – Roczn. Świętokrzyski 17: 19–105.
- CZUBIŃSKI Z. 1948. Stosunki florystyczne południowo-wschodniej części Pojezierza Brodnickiego. – Pr. Komis. Biol. Pozn. Tow. Przyj. Nauk 11(3): 1–65.
- FABISZEWSKI J. & KWIATKOWSKI P. 1997. Wymarłe i wymierające rośliny naczyniowe Sudetów. – Ann. Silesiae 27: 9–29.
- JASIEWICZ A. 1981. Wykaz gatunków rzadkich i zagrożonych flory polskiej. – Fragm. Flor. Geobot. 27(3): 401–414.
- OBERDORFER E. 1994. Pflanzensoziologische Exkursionsflora. Wyd. 7. ss. 1050. Verl. E. Ulmer, Stuttgart.
- RUTKOWSKI L. 1997. Rośliny naczyniowe – *Tracheophyta*. – W: L. RUTKOWSKI (red.), Czerwona lista roślin i zwierząt ginących i zagrożonych w regionie kujawsko-pomorskim. – Acta Univ. Nicol. Copernici Biologia 53(98) suplement: 5–20.
- TRACZYK H. 1967. *Linnaea borealis* L. i *Botrychium multifidum* (Gm.) Rupr. w Puszczy Kampinoskiej. – Fragm. Flor. Geobot. 13(3): 319–321.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. ss. xii + 716. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 1992. Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce. – W: K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. HEINRICH (red.), Lista roślin zagrożonych w Polsce. Wyd. 2. ss. 87–98. Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, Kraków.
- ŻUKOWSKI W. & JACKOWIAK B. 1995. Lista roślin naczyniowych ginących i zagrożonych na Pomorzu Zachodnim i w Wielkopolsce. – W: W. ŻUKOWSKI & B. JACKOWIAK (red.), Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Pr. Zakł. Taks. Roślin Uniw. A. Mickiewicza 3: 9–92.

TOMASZ ZAŁUSKI i IWONA PASZEK, *Pracownia Kartografii Geobotanicznej, Zakład Taksonomii i Geografii Roślin, Instytut Ekologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, ul. Gagarina 9, PL-87-100 Toruń, Polska; e-mail: zaluski@biol.uni.torun.pl, kaktus@biol.uni.torun.pl*

Przyjęto do druku: 21.12.2001 r.